

Handläggare
Annika Jungklo
Telefon: 08-50823463

Till
Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämnd
2025-03-20

Högtider på vård- och omsorgsboenden

Svar på skrivelse från (M) och (SD)

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Moderaterna och Sverigedemokraterna.

Sammanfattning

I en skrivelse från Johan Nilsson m.fl. (M) med instämmande av Sverigedemokraterna från 19 december 2024 beskrivs vikten av att uppmärksamma firandet av högtider för de äldre som bor på vård- och omsorgs boende. I skrivelsen önskas svar på frågor angående vilka högtider som uppmärksammats under året 2024 samt hur högtiderna uppmärksammats och vilka aktiviteter som genomförts i samband med firandet. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande. Samtliga av nämndens fyra vård- och omsorgsboenden arbetar för att skapa festliga tillfällen och firar högtider för och tillsammans med de som bor på enheten. Även om viss variation och skillnad av utbudet förekommer mellan vård och omsorgsboendena på grund av boendets storlek och inkomna önskemål ordnas aktiviteter av olika slag för att främja gemenskapen i vardagen. Ambitionen är att alla som bor på boendet ska vara med i förberedelse och aktiviteter, i den utsträckning de vill och orkar. Olika forum finns där de boende kan inkomma med förslag på högtider och annat som önskas firas.

Ärendet

Johan Nilsson m.fl. (M) har inkommit med en skrivelse angående vikten av att uppmärksamma högtider för äldre för att på så vis skapa gemenskap, ökad livsglädje, välmående och motverka ensamhet. Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund instämde i skrivelsen på sammanträdet 19 december 2024. Att investera tid och omtanke genom att uppmärksamma högtider för äldre är ett sätt att visa att de är en värdefull del av vårt samhälle. I skrivelsen framförs att firandet av högtider ofta bidrar till minnen och traditioner som skapar trygghet och välmående. Vidare nämns i skrivelsen att

högtider ofta förknippas med matglädje och skapar tillfälle att servera något extra gott samt att duka fint.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg. Ärendet informeras i samverkansgrupp 4 mars 2025. Pensionärsrådet tar del av ärendet 12 mars 2025.

Förvaltningens svar på ställda frågor

1. Vilka högtider har uppmärksammats på respektive vård- och omsorgsboende och på vilket sätt under 2024
2. I vilken utsträckning har de äldre fått vara med och påverka utformningen av firandet av dessa högtider, och vad har firandet bestått av? Vilka extra ordinära insatser har gjorts under dessa firanden?
3. Hur kan äldre lämna önskemål om högtider de önskar fira och hur hanteras sådana önskemål? Vilka högtider har inte firats, där det funnits ett önskemål om detsamma?

Äldreomsorgen ska vara öppen för skilda uppfattningar. Alla som verkar i verksamheten ska utgå från de grundläggande värden som anges i staden. Verksamheterna ska uppmuntra till delaktighet och inflytande för de äldre samt skapa förutsättningar att framföra idéer och önskemål om vilka högtider och andra dagar som ska uppmärksammas och firas samt hur firandet ska genomföras.

Samtliga Hägersten-Älvsjös fyra vård- och omsorgsboende arbetar för att skapa festliga tillfällen för de som bor på enheten. Även om viss variation och skillnader av utbudet förekommer mellan vård och omsorgsboendena ordnas aktiviteter i all verksamhet av olika slag för att främja gemenskapen i vardagen. Festligheter kan vara kopplat till högtider, men även att göra vardagen lite festligare. Aktiviteterna är till viss del aptitstimulerande och ökar intag av energi och näring.

De boende knyter nya kontakter vid den sociala samvaron. Till exempel uppmärksamma födelsedagar, alla hjärtans dag, kanelbullensdag, våffeldagen och fettisdagen. Midsommarfirande med traditionell mat och kraft- surströmmings premiär i augusti. Gemensamt eftermiddagskaffe under sommaren med hembakt bröd minskar känslan av ensamhet. Luciafirande med lussebullar och pepparkakor samt luciatåg. Jul och nyårsfirande samt påskfirande med traditionell mat som bidrar till glädje och gemenskap bland de äldre. Ambitionen är att alla som bor på boendet ska vara med i alla förberedelse och aktiviteter i den utsträckning de vill och orkar. Även anhöriga bjuds in till firandet.

Alla kan bidra genom att komma med idéer och hitta skäl att fira lite extra. Firandet och aktiviteterna varierar utifrån intressen och förmåga. Utifrån identifiering av behov och önskemål så som språk, mat och kultur tas diverse aktiviteter fram. Exempel på detta är gemensam högläsning, besök av kulturevenemang. Under 2024 anger ingen av verksamheterna att önskemål förekommit som sedan inte genomförts.

De boende kan lämna in önskemål om firande bland annat vid:

- Dagligen social samvaro för de äldre, tillsammans med aktivitetsombud. Vid dessa tillfällen kan de äldre lämna förslag och önskemål.
- Aktivitetsombuden har regelbundna möten tillsammans med chef med bland annat syfte att delge uppkomna önskemål om diverse aktiviteter.
- Boråds-möte, regelbundna möten med representanter från olika avdelningar, där önskemål tas upp.

Högtider som firas och firats under 2024:

- Påsk, personal och boende bakade och firade tillsammans. Det hade pyntats med fjädrar och kycklingar. Borden dukades fint med dukar och servetter.
- Valborg, Korvgrillning i trädgården och sjöng in våren samt inbjudan till Seniorhälsans vårkonsert.
- Midsommar, Boende, personal och sommarungdomar plockade blommor tillsammans och dekorerade fint på dukade långbord i trädgården. Trubadur spelade midsommarvisor och kaffe med jordgubbstårta serverades.
- Kräftskiva, Enheterna dekorerades fint och det serverades kräfter och räkor med goda tillbehör.
- Halloween, Tillsammans dekorerades lokal med pumpor och lyktor och Halloween disco genomfördes.
- 1:a advent, Äkta kungs gran kläds och det bjöds på kaffe och hembakat samt glögg och pepparkakor.
- Nobeldagen, Det dukades långbord, extra fint med vita dukar och servetter till middagen på alla enheter
- Lucia, Barn från förskoleklass kom och lussade, därefter serverades kaffe med glögg och hembakade lussebullar samt inbjudan till Seniorhälsans julkonsert.
- Jul, Skolklass från Mälarhöjdens skola kom och lämnade handgjorda julkort till våra boende. Kulturaktivitet med Jul cabaret. På julafton dukades det fint med långbord och fina servetter på alla avdelningar. Jul buffé serverades. Julklappsutdelning till Kalle Anka.

- Nyår, Det dukades fint med långbord och fina servetter. På kvällen intogs ostbricka.
- Tjugondagknut, En trubadur kom och sjön ut julen. Det serverades kaffe och hembakt

Det är viktigt att uppmärksamma olika kulturer och traditioner. Minoritetsdagar uppmärksammas. Våra äldre med ursprung i andra kulturer bidrar med sina erfarenheter och önskemål vilket berikar samt ger fler perspektiv.

Lars Wennberg
tf stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Eva Alama
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelsen från M om Högtider på vård- och omsorgsboenden
2. Årshjul aktiviteter 2024
3. Yttrande från SPR angående skrivelse om högtider på vård- och omsorgsboenden.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lars Wennberg, tf stadsdelsdirektör	2025-02-28
Eva Alama, avdelningschef	2025-02-28